

■ честь мундира

Вірні й безстрашні

На початку березня 2014 року українські військові, які проходили службу в Криму, опинилися у складній ситуації. Усім було важко перебувати під тиском тодішніх обставин. Багато хто цього не витримав. І все ж були серед кримських прикордонників ті, хто не схибив та діяв так, як підказала совість.

4-5
стор.

■ мовою фактів

«Експромт» готувався роками

В Інституті спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ «Київський політехнічний інститут» досліджено перебіг подій під час анексії Росією Криму. Об'єктивність даної роботи відзначено керівництвом СБУ та експертами НАТО.

5
стор.

■ цікавий підхід

Життя без погонів

Програму професійної адаптації військових після їхнього звільнення зі служби обговорили учасники семінару, що відбувся нещодавно у Києві за підтримки Офісу зв'язку НАТО в Україні. У заході, проведеному в рамках Трастового фонду Україна–НАТО, взяли участь і представники Державної прикордонної служби.

7
стор.

Прикордонник України

№ 11 (5505)
18 БЕРЕЗНЯ 2016 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

України

6
стор.

А сьогодні ви всі – офіцери...

У Національній академії Держприкордонслужби імені Богдана Хмельницького відбувся 24-й випуск офіцерів

■ кордон за тиждень

Державний кордон України перетнуло
1,318 млн осіб
та **346 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання
кордону **89** осіб,
зокрема, **11** незаконних мігрантів

Вилучено **134** одиниці зброї,
11 боєприпасів
та **500** г вибухівки

Затримано товарів і вантажів,
що незаконно переміщувалися через
державний кордон, на **1,221 млн** гривень

коротко про головне

Нова система безпеки судноплавства

Уряд відновив діяльність Морської пошуково-рятувальної служби, до якої буде також приєднано Морську аварійно-рятувальну службу. Це є продовженням роботи Міністерства інфраструктури з відтворення сучасної системи державного управління у сфері безпеки судноплавства відповідно до світових стандартів. Також передбачено відновлення функціонування Державної служби морського та річкового транспорту, яка буде здійснювати навігаційно-гідрографічне, гідрометеорологічне, картографічне забезпечення судноплавства, реагувати та ліквідувати аварійні забруднення морського середовища тощо. Тож створюється єдина ефективна система пошуку та рятування на морі.

Аліна ДАНИЛЮК

Навчання міжнародного класу

Помічник держсекретаря США Вікторія Нуланд заявила на засіданні Комітету з міжнародних відносин Сенату США, що американські експерти 2016 року навчатимуть українських прикордонників. Вона нагадала, що торік Сполучені Штати надали Україні військову допомогу на суму понад 226 млн доларів, підготували близько 1,2 тисячі українських військових і майже 750 співробітників Національної гвардії. «2016 року ми плануємо навчити й оснастити більше українських прикордонників, фахівців військової та берегової охорони, щоб допомогти Україні забезпечити свій кордон, захистити його і стримати атаки в майбутньому, а також належно реагувати на кримінальну контрабанду», – зазначила Вікторія Нуланд.

Юрій ЗАНОЗ

Луганська «Стіна»

Голова Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Георгій Тука повідомив, що за декілька тижнів на Луганщині розпочнеться реалізація проекту з облаштування державного кордону між Україною та Російською Федерацією «Стіна». «На Луганщині цей проект ще не реалізовувався взагалі. Сподіваюся, може за два-три тижні, якщо погода буде нормальною, почнуться роботи. Мова йде про облаштування кордону між Україною і Російською Федерацією. Це не стосується лінії розмежування», – зазначив Георгій Тука.

Олена ТАЩИЛІНА

офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №91/2016

Про відзначення державними нагородами України

За самовідданість і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкове виконання військового обов'язку постановляю:

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня
БІЖИКА Андрія Володимировича — майора
ЛОЗІНСЬКОГО Сергія Миколайовича — підполковника

Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
БЛАЩУКА Сергія Степановича — старшого лейтенанта
ВЕРБИЦЬКОГО Євгенія Олександровича — сержанта
ГАЛАЙКА Тараса Івановича — старшого сержанта.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

11 березня 2016 року

національна безпека

Загрози – за списком

Президент Петро Порошенко підписав Указ, яким увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони від 4 березня «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України».

Андрій КУЧЕРОВ

Згідно з документом найбільш актуальними у середньостроковій перспективі залишатиметься, зокрема, загроза агресивних дій Росії для виснаження української економіки та підриву суспільно-політичної стабільності з метою знищення України й захоплення її території. Виходячи з цих обставин, основною метою реформування та

розвитку сектору безпеки і оборони визначено формування та підтримання спроможностей, що дасть змогу гарантовано забезпечити адекватне й гнучке реагування на весь спектр загроз національній безпеці України, раціонально використовуючи наявні у державі можливості та ресурси.

Щоб виконати поставлені завдання, реформування сектору безпеки та оборони передбачає реалізацію комплексу завдань, які полягають, зокрема, у запровадженні принципів і стандартів, прийнятих у

держав-членах ЄС та НАТО. Передусім мова йде про впровадження ефективної уніфікованої системи планування та управління ресурсами з використанням сучасних підходів і підвищенні рівня координації та взаємодії. Особлива увага приділятиметься створенню національної системи кібербезпеки, професіоналізації сил оборони та створенню необхідного військового резерву. Крім того, зміни передбачають зміцнення взаємодії з партнерськими спецслужбами держав-членів НАТО, зокрема вжитті конкретних заходів щодо взаємної довіри, а також дотримання принципів верховенства права, патріотизму, компетентності та департизації.

Також загрозами для України є розвідувально-підривна і диверсійна діяльність Росії та інших держав, чії дії спрямовані на розпалювання міжетнічної, міжконфесійної, соціальної ворожнечі, ненависті, сепаратизму і тероризму.

Небезпекою для держави вважається створення і всебічна підтримка маріонеткових квазідержавних утворень на тимчасово окупованій території частини Донецької та Луганської областей, нарощування РФ військових угруповань поблизу державного кордону України та на тимчасово окупованій українській території, у тому числі розміщення на півострові Крим тактичної ядерної зброї тощо.

Крім того, безпековим викликом визначається можливе використання території України для ведення бойових дій у разі виникнення воєнного конфлікту між державами-членами НАТО і РФ.

Виходячи з викладеного в Указі Глави Держави, РНБО доручає Кабінету Міністрів забезпечити розроблення та внесення законопроектів, спрямованих на реалізацію положень цієї Концепції.

соціальний захист

Героям Майдану призначають пенсії

Президент Петро Порошенко підписав Закон України «Про внесення зміни до статті 32 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення пенсій особам, які стали інвалідами внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності».

Світлана ДЕЙЧУК

Документ спрямований на забезпечення належного рівня соціального захисту осіб, які стали інвалідами внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я та надання їм державної соціальної підтримки на відповідному рівні.

Так, законом встановлено норму щодо призначення пенсій по інвалідності особам, визнаним інвалідами внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у масових акціях громадянського протесту в Україні з 21 листопада 2013

року по 21 лютого 2014 року та які звернулися за медичною допомогою незалежно від наявності страхового стажу. Ці зміни дозволять лікувати правовий вакуум по відношенню до учасників Революції Гідності та на державному рівні підтримати їх у соціальному плані.

■ міжнародна допомога

Морська наука за євростандартами

Ізмаїльський навчально-тренувальний загін Морської охорони відвідала моніторингова група Прикордонної варті Республіки Польща. Основною метою роботи іноземних партнерів стала перевірка результатів реалізації проекту міжнародної технічної допомоги «Удосконалення управління діяльністю відділів прикордонної служби». Зокрема, вивчався його вплив на розбудову й діяльність Ізмаїльського навчально-тренувального загону.

Ігор ПЕРЕГНЯК

На початку роботи польських колег командир Ізмаїльського навчально-тренувального загону капітан 2 рангу Ілля Куценко підбив підсумки та проаналізував усі проведені в рамках даного проекту курси. Зазначалося,

■ презентація

«Я не герой, але служив з героями»

У Харкові презентовано книгу «Воєнний щоденник» Олександра Мамалуй – судді господарського суду Харківської області, який серед перших добровольців відправився захищати Батьківщину, а нині боронить її кордони.

Оксана ІВАНЕЦЬ

Олександр Мамалуй на посаді заступника командира взводу снайперів 93-ої окремої механізованої бригади ЗСУ в 2014 – 2015 роках пройшов кризу боїв в Донецькому аеропорту, Авдіївці та Першотравневому. А вже за два тижні після демобілізації навесні 2015 року його призвали до лав Держприкордонслужби. Зараз Олександр – снайпер мобільної прикордонної застави і продовжує виконувати завдання в зоні проведення антитерористичної операції.

У зоні бойових військових дій, в перервах між боями та спеціальними завданнями, Олександр записував на телефон свої думки і

що протягом минулого року викладацько-інструкторський склад загону брав участь у семи міжнародних заходах. Прикордонники відвідали курси і семінари з охорони виключної морської економічної зони, тактики дій оглядових груп кораблів (катерів), тактичної (екстремальної) медицини, пошуку та порятунку тощо. Більшість заходів проводилася за межами України.

Крім того, 2015-го року загін відвідували іноземні делегації з Берегової охорони Румунії, Туреччини та Прикордонної варті Республіки Польща. Також капітан 2 рангу Ілля Куценко відзначив вагомий внесок в удосконалення навчально-методичної бази завдяки реалізації цього проекту міжнародно-технічної допомоги.

У ході моніторингу реалізації проекту польські фахівці перевіряли наявність переданого технічного обладнання та його використання. Також серед основних аспектів був перегляд програм підготовки та внесення відповідних доповнень і змін стосовно до проведених курсів.

Підбиваючи підсумки своєї перевірки, представники Прикордонної варті Республіки Польща дали позитивну оцінку діяльності Ізмаїльського навчально-тренувального загону Морської охорони. Вони, зокрема, відзначили, що українських охоронців рубежу тут готують за стандартами європейських прикордонних закладів. Делегація була приємно вражена тим, що у програми підготовки персоналу внесено відповідні зміни та доповнення, враховуючи досвід європейських колег.

Фактично ця зустріч стала завершальним етапом проекту міжнародної технічної допомоги «Удосконалення управління діяльністю відділів прикордонної служби». Нагадаємо, що проведення даного проекту стало можливим завдяки сприянню Міжнародної організації з міграції (МОМ).

враження про події. Так народився «Воєнний щоденник», який розповідає про бойові будні простих хлопців, які ризикують своїм життям заради того, щоб до наших домівок не дійшла війна.

– Незважаючи на те, що ця книга – щоденник, вона не зовсім про мене, – говорить Олександр Мамалуй. – Ці твори насамперед про моїх

побратимів, бійців і командирів 93-ої гвардійської Харківської механізованої бригади і, звичайно, про саму бригаду – танкістів, артилеристів, мотострільців і розвідників. Я написав це тому, що переконаний – те, як воювали хлопці під Донецьком, не повинно бути забутим.

Начальник Східного регіонального управління Держприкордонслужби України полковник Сергій Бідило поділився своїми враженнями: «Книга написана простою військовою мовою. Олександр показав будні воїнів-атошників, перипетії буремного Донбасу та життєві історії захисників Вітчизни».

Автор пообіцяв, що наступна збірка буде про службу прикордонників. Натомість побратими зі сцени подякували Олександрові за «Воєнний щоденник» і неприховану правду армійського життя в зоні бойових дій.

– Я не герой, але служив з героями, – скромно зазначив снайпер Мамалуй наприкінці презентації.

Перший тираж книги став благодійним: частину видань автор планує передати в бібліотеки та сім'ям загиблих бійців 93-ої бригади, а все що залишиться, – продати і виручені кошти віддати в Харківський військовий госпіталь.

■ гарячі будні

«Феєрична» коробочка

Під час прикордонно-митного оформлення рейсового автобуса «Сентуки – Афіни» в пункті пропуску «Гоптівка» прикордонники відділу «Дергачі» Харківського загону спільно з митниками виявили коробку з медичними препаратами. У ній було 3,5 тисячі таблеток феназепаму та 125 флаконів перманганату калію по три грами кожен, які заборонені для переміщення через кордон. Власником медпрепаратів виявився громадянин Греції. Наразі товар вилучено, а іноземця передано співробітникам поліції.

Юрій ТРУБАЧОВ

Міграційний канал «пересох»

Прикордонники Мостиського загону запобігли спробі порушення кордону мігрантами, затримали ще й організатора переправлення та перевізників. Напередодні військовослужбовці відділу «Смільниця» отримали попередню інформацію про порушення. «Зелені кашкети» негайно розпочали пошукові заходи, поінформували польських колег та перекривши шляхи під'їзду до кордону. Група реагування доповіла про затримання трьох чоловіків та жінки без документів – як з'ясувалося згодом – громадян В'єтнаму. До кордону їм залишалось два кілометри. Мікроавтобус перевізників київської реєстрації зупинили в селі Сваліява. Двоє українців і чоловік без документів, який представився громадянином Грузії, пояснити мету перебування у прикордонній смузі не змогли. З'ясувалося, що грузин є організатором переправлення іноземців, а мешканці Київської області – перевізниками. Їх притягнуть до адміністративної відповідальності. А організатору, згідно зі статтею 332 Кримінального кодексу України, «світить» позбавлення волі від двох до п'яти років.

Іван ГАЛКІН

З висоти пташиного польоту...

Одинадцять місяць незаконного видобутку бурштину зафіксував екіпаж прикордонного літака «Diamond» на ділянці Луцького загону у Рівненській області. Пілоти оглянули 245 кілометрів державного рубежу та більше тисячі квадратних кілометрів тилових ділянок контрольованих прикордонних районів. Ще чотири копальні бурштину виявлено з повітря напередодні в Олевському районі Житомирщини. За результатами поінформовано керівництво органів місцевої влади, Національну поліцію, СБУ та прокуратуру. А прикордонна авіація і надалі залучатиметься для моніторингу ділянок та виявлення можливих місць видобутку «сонячного каміння».

Андрій ДЕМЧЕНКО

■ **честь мундира**

На початку березня 2014 року українські військові, які проходили службу в Криму, опинилися у складній ситуації. Невизначеність, потужний інформаційний вплив, відсутність чіткої перспективи. До цього додавалися «спокусливі» пропозиції про перехід на службу Росії. Усім було важко перебувати під тиском подібних обставин. Багато хто цього не витримав... І все ж були серед кримських прикордонників ті, хто не схибив та діяв так, як підказала совість.

Володимир ПАТОЛА,
Наталія ГУМЕНЮК

**НА СВІЙ
СТРАХ І РИЗИК**

Начальник з прикордонного посту «Привітне» ВПС «Алушта» старший лейтенант Іван Ніколусь, як тільки у Криму з'явилися «зелені чоловічки», зрозумів, що добром це не закінчиться. Офіцер відправив до батьків попутною машиною дружину з дворічною донькою і готувався гідно зустріти ворога. Він до останнього чекав наказу дати відсіч, який так і не надійшов.

А тим часом окупанти один за одним захоплювали прикордонні підрозділи. Івану разом із братом Андрієм вдалося здобути оперативну інформацію за декілька годин до появи «зелених чоловічків» на ввіреному посту. Офіцери зібрали тепловізор (найдорожче зі спорядження), зброю підрозділу (більше двох десятків спецзасобів для відстрілу гумових куль Форт-12 та Форт-17), усі патрони і ноутбук зі службовою інформацією. В інших комп'ютерах відформатували жорсткі диски. Залишалося найважче – прорватися на територію України.

Однак врятувати військове майно хлопцям не судилося. Відіграла свою згубну роль зрада вчорашніх колег, які вирішили виступити перед новими господарями. Офіцер ВПС «Алушта» майор Сергій О. не лише підказав уже «перефарбованій» міліції кого і в якому напрямку шукати, а й намагався переконати представників Адміністрації Держприкордонслужби України та ЗМІ, що насправді брати – «мародери і дезертири». Шість годин дороги в умовах конспірації завершилися короткою погонею на вокзалі у Сімферополі без шансів на успіх. Переважна більшість міліції та прокуратури Криму перейшли на сторону ворога серед перших. Три доби старших лейтенантів Івана та Андрія Ніколусів протримали спочатку в лінійному відділі, потім – у приміщенні прокуратури. Лише завдяки прямому втручання першого заступника голови Держприкордонслужби хлопців вдалося вирвати з лап окупантів.

Офіцери дуже боляче пережили відсутність наказу і своєчасного прояву політичної волі вищого державного керівництва, невизначеність відповіді на ворожу агресію як належить військовим – зі зброєю в руках. Вони звільнилися в запас і майже два роки займалися підприємницькою діяльністю. Встигли «піднятися на ноги», знайшли себе в сімейному житті, здобули матеріальний достаток. Однак залишатися в запасі у скрутний для України час не змогли. На сьогодні Іван та Андрій подали рапорти про укладення контракту із ЗСУ. Один із них обрав для подальшої служби полк спеціального призначення.

Вірні й безстрашні

КЕРЧЕНСЬКИЙ «СЮРПРИЗ»

На той час капітан 3 рангу Олексій Петров зустрів «зелених чоловічків» перед Керченським загоном Морської охорони. У відповідь на вимогу вожака групи окупантів здати загін запитав: «А вас хіба у школі не вчили, що руські не здаються?». І з усмішкою показав службове посвідчення.

– Так ми ж свої, – здивувався пика, закрита маскою. Українські прикордонники стояли з відкритими обличчями.

– Свої? Для кого? Ти хто взагалі такий?

– Як хто, росіянин. Давай домовлятися.

– Та ні. Ти ніхто. Вважай інопланетянин. Путін сказав, що вас тут взагалі немає. І навіть якщо ти росіянин, то я – український офіцер і домовлятися нам немає про що. Поліжете – будемо стріляти.

Ця розмова відбулася вже після розпорядження українським воякам «триматися, але не стріляти», за відсутності будь-яких офіційних наказів, коли в межах, виставлених політичним керівництвом держави, хлопцям тільки й залишалося, що стримувати окупанта своєю хоробрістю, гумором і сильним словом. Але у наших військових ще залишалася зброя. Без права стріляти, проте вона була. За декілька годин до штурму частини надійшов наказ здати все озброєння в кімнату зберігання. Екіпірованих за останнім словом військової науки «зелених чоловічків» під час штурму Керченського загону Морської охорони особовий склад намагався зупинити... ставши живим щитом.

Корабельно-катерний склад загону, який перебував на плаву, з документацією, озброєнням і бойовим прапором на борту

встиг вийти на нове місце базування своєчасно. Залишилися близько 60 моряків-прикордонників. Більше третини з них вийшли з Криму на машинах.

Після того, як «зелені чоловічки» увірвалися на територію військового містечка, стало зрозуміло, що частина вже не належить нашим прикордонникам, але вони ще залишалися там. Вартові рубежів виходили на службу. Центр управління службою продовжував працювати. В кімнаті зберігання зброї залишилися близько десятка автоматів та півсотні пістолетів для групи прикриття. Хлопці занесли туди декілька одяг для звукоізоляції, відповідальний по частині закрив спиною камеру і чергова зміна взялася за роботу. Гірко й неприємно було військовим витягувати бойки (які потім відправили новою поштою на «материкову Україну»), нищити кусачками шептала. Розуміли, що це вже не наша зброя, а думки залишити її ворогу у справному стані не допускали. Смертельно-небезпечну роботу під боком «нових господарів» частини вдалося провести непомітно. Але, зрештою, окупанти виявили неприємний сюрприз.

– Я був у групі військовослужбовців, що покидала загін останньою, – розповідає Олексій Петров. – Їхали на десятки машинах з цивільними номерами, в цивільному одязі, намагаючись не привертати зайвої уваги. Останні три машини, які перетинали російський КПП в Чонгарі, обшукували особливо ретельно. Щось запідозрили, тож намагалися виявити зброю чи документи. Як тільки потрапили на українську територію – зателефонували власники будинків, де ми з сім'єю раніше знімали помешкання, повідомили, що

мене шукають. У ніч, коли нищили зброю, я стояв оперативним черговим, тож росіяни мали причини «сердитися». На щастя, знайшовся вірний товариш, який зумів менше ніж за 12 годин після дзвінка переправити на материк мою дружину і двох синів, старший з яких тоді ходив до другого класу. Ніякої адекватної інформації не надходило, а події, що відбуваються, сприймали як непорозуміння. Не хотілося вірити, що Росія починає війну проти нас. Діяти довелося блискавично.

Капітан 2 рангу Олексій Петров і зараз на передовій. Сім'я офіцера в безпечному місці, а він сам з моменту виходу з Криму уже більше двох років воює за Україну в зоні АТО.

ІЗ БАЛАКЛАВИ В ОДЕСУ

Наприкінці лютого 2014 року, коли на набережній Балаклавської бухти з'явилися сторонні військові із закритими обличчями, слово «балаклава» для особового складу Севастопольського загону Морської охорони набуло неприємної двозначності...

Побачивши загрозу, моряки-прикордонники вивели бойові одиниці у відкрите море, аби не дати заблокувати їх у бухті.

Швидкісні маневрені малюки UMS-1000, трудівники морських кордонів «Грифи», бравий корабель Морської охорони «Миколаїв» та найбільший прикордонний корабель «Григорій Куроп'ятников» вирушили у бік Одеси. Замикали стрій корабель спеціального призначення із красномовною назвою «Крим» та найсучасніший катер Морської охорони, побудований вже у незалежній Україні, на борту якого красується назва: «Балаклава»...

■ мовою фактів

«Експромт» готувався роками

Навіть сьогодні російська влада й досі наполягає на тому, що анексія Криму відбулася спонтанно, через ситуацію, що виникла в Україні. Факт багаторічної підготовки «возвращения домой полуострова» відкидається.

У пошуках правди в Інституті спеціального зв'язку та захисту інформації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» з цього приводу проведено ґрунтовне дослідження. Об'єктивність даної роботи відзначено керівництвом Служби безпеки України та експертами НАТО.

За весь період існування в автономії працювало півтори тисячі редакцій газет, журналів і радіостанцій. Понад 98 відсотків з них були російськомовними. Крім цього там виходило майже 150 російських друкованих видань, а програми сусідньої країни становили до сорока відсотків телерадіоэфіру.

Інформаційні ресурси майбутньої гібридної війни почувалися в таких умовах надзвичайно комфортно. Кримські канали завзято ретранслювали російські передачі. До прикладу, в ефірі ТРК «Чорноморская» виходили програми прес-центру Чорноморського флоту Росії «Отражение», новини і рейтингові програми НТВ.

Серед мешканців півострова активно розповсюджувалися українські «дочки» кремлівських газет «Комсомольская правда», «Аргументы и факты». Під прикриттям відстоювання інтересів російськомовного населення ЗМІ Чорноморського флоту організували справжню інформаційну кампанію, спрямовану на формування іміджу Росії як єдиного надійного гаранта стабільності в регіоні. Широко використовувалися можливості органів інформаційного забезпечення флоту: прес-центр, телерадіоцентр та газета «Флаг Родины», а також місцевих проросійських ЗМІ, які фінансово або технічно від нього залежали. Це газети «Русская община Севастополя», «Русский Севастополь», «Севастопольская правда» міської організації Комуністичної партії, «Отечество» «Русского блоку», «Русский Крым» Конгресу російських громад Криму, «Севастопольський меридіан», «Русичи», «Ветеран», «Колесо» та інші. За активної підтримки Москви в Севастополі було створено найпотужнішу міську кабельну мережу – телекомпанію «Девком».

Важливим напрямом російської інформаційно-пропагандистської діяльності

стали постійні візити до Криму колишнього мера Москви Юрія Лужкова, а також депутатів Державної Думи – Жириновського, Затуліна, Бабуріна та інших одіозних діячів.

Не менш активно під час прихованої експансії використовувалися і псевдогромадські та псевдорелігійні організації. До розпалювання сепаратизму і російського шовінізму активно залучалася Російська православна церква та підконтрольна їй Українська православна церква Московського патріархату. Не пасли задніх і різноманітні об'єднання: Союз православних народів, «Единое отечество», Союз православних братств, Союз православних журналістів, «Путь православных», Православное братство імени Александра Невского, «Черная сотня» та інші.

Усі так звані «громадські» проросійські організації Криму можна умовно поділити на три категорії.

«Помірні», до яких належали «Русский блок», «Русское единство», «Союз», «Український вибор», «Русская община Крыма», «Таврический союз», «Конгресс русских общин Крыма», «Равелин».

«Радикальні»: «Русь единая», «Русская община Крыма», «Русская община Севастополя», «Российская община Севастополя», «Координационный совет русских организаций Тавриды и Севастополя», «Севастополь-Крым-Россия».

«Ліві»: КПУ та ПСПУ, «Коммунистическая марксистско-ленинская партия Украины», «Союз рабочих Севастополя», «Дети войны Севастополя», «Союз советских офицеров», «Суть времени».

Утім, як тільки почався процес анексії півострова, «поміркваність» та «соціальне спрямування» виявилися не більш ніж ширмою агентів Кремля. Найактивнішими апологетами анексії стали саме «помірквані» та «ліві».

Більш того, практично всі вони співпрацювали із різноманітними спецслужбами РФ.

Найбільше на соціально-політичну ситуацію у Криму впливало Головне розвідувальне управління Генерального штабу Міністерства оборони РФ – умовно приблизно на сімдесят відсотків. Далі йде Служба зовнішньої розвідки. Рівень впливу – 25 відсотків. І лише решта – Федеральна служба безпеки. Такий цікавий розподіл пов'язаний насамперед із базуванням на півострові Чорноморського флоту, спецпідрозділи якого активно співпрацювали з неурядовими організаціями.

Проте небезпеку становила не лише російська пропаганда, а й слабкість, а подеколи й просто відсутність висвітлення української проєвропейської альтернативи. Лідер Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемільов неодноразово радив представни-

кам органів державної влади України більш пильно ставитися до кримських радикалів. «Проросійських організацій в Криму кілька десятків. Крім того, досить агресивно налаштовані козачі організації, а православні Московського патріархату влаштовують провокації», – постійно наголошував керівник Меджлісу.

Відомі польські правозахисники Петро Хлебович та Ядвига Хмелевська займалися збором підписів під зверненням до української влади з вимогою заборонити у Криму проросійські організації, діяльність яких провокувала міжнародні конфлікти. Представники проросійських організацій називали цю заяву «дурнею». «Це люди, які зовсім не розбираються в ситуації, дають якісь нездорові коментарі й розповсюджують брехливі дані. По-моєму, це хвора уява іноземців, які зовсім не володіють інформацією», – сказав у коментарі «ВВС Україна» колишній депутат парламенту автономії Сергій Аксьонов. Дуже знайома фігура, чи не так?

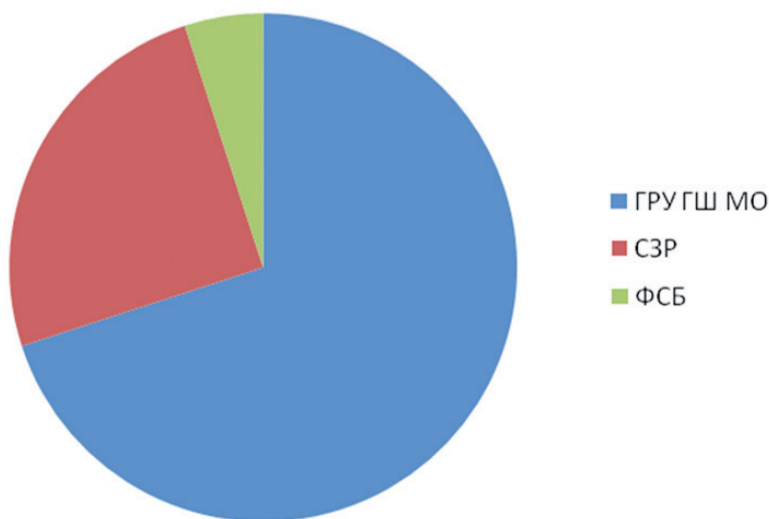
Водночас ті, хто відповідав за національну безпеку і був зобов'язаний вжити ефективних контрзаходів, уперто мовчали. Події січня 2009 року, коли СБУ завершило кримінальну справу щодо антидержавної діяльності «Народного фронту «Севастополь-Крым-Россия» – швидше виняток, який уже не міг вплинути на загальну ситуацію.

Подібна «пасивність» пояснюється дуже просто. Ні для кого не є секретом, що усі кримські структури СБУ від самого початку окупації півострова швидко перекинулися на бік ворога. Це означає, що операція з анексії Криму готувалася мінімум п'ять – сім років. Призначалися кадри, вербувалися потрібні ключові фігури. На жаль, доводиться констатувати: російські спецслужби глибоко пустили своє коріння не тільки в Криму, а й на материк.

Тому сьогодні з урахуванням досвіду попередніх десятиліть нашому суспільству слід бути послідовним і консолідованим у питаннях ставлення до діяльності російської «п'ятої колони» на теренах України. Зокрема, необхідно оперативно виявляти та притягувати до відповідальності організації, дії яких порушують закони, та сприяти активізації діяльності українських патріотичних осередків серед російської національної меншини. Крім того, потрібні більш рішучі заходи, спрямовані на припинення антиукраїнської пропаганди у церквах, підпорядкованих Московському патріархату, а також на підвищення уваги до контрпропаганди, розвіювання російсько-імперських та радянських міфів. Саме ці та інші заходи, переконані експерти, унеможливають у майбутньому повторення кримського сценарію в інших регіонах України. ■

Дмитро ПАХОЛЬЧЕНКО

Рівень впливу спецслужб РФ на соціально-політичну ситуацію у Криму

Бойовий Прапор Севастопольського загону Морської охорони вивозили з Криму, зашивши у підкладку цивільної куртки, в яку був одягнений один з офіцерів.

За відданість державі та Присязі, гідне виконання військового обов'язку, порятунк корабельно-катерного потенціалу Морської охорони прикордонної служби України очільником відомства прийнято рішення про дострокове присвоєння чергових військових звань десятком офіцерам та чотирьом мічманам Севастопольського загону Морської охорони, які у складній ситуації не зрадили Присязі й Батьківщині. 19 офіцерів, старшин і матросів управління загону та корабельно-катерного складу, які безпосередньо організували, забезпечували та виводили бойові одиниці Морської охорони з Балаклавської бухти Севастополя до Одеси нагороджено медалями.

На сьогодні багато питань залишаються відкритими. Це і соціальне забезпечення сімей вартових рубежів, які нині продовжують службу на материковій частині України, і незагоєні рани розділених родин, і туга вимушених військових переселенців за рідними місцями. Але в одному сумніватися не доводиться: кримські події стали надзвичайно тяжким випробуванням, переломним моментом, коли українці зрозуміли, хто друг, а хто підступний ворог насправді. Побратими, які незважаючи на все зберегли свою честь і вірність Україні в Криму – не зламаються вже ніколи. І насправді не літаки, кораблі чи зброя, а люди із залізним духом, які їх рятували, – наша найбільша гордість. ■

ПОПОВНЕННЯ

Прикордонна академія – один із найповажніших та найпопулярніших на Хмельниччині вишів. І зовсім не випадково більшість тих, хто обрав собі офіцерську кар'єру у зелених погонах, завжди склали уродженці навколишніх місць. З року в рік свіжодипломованих «академіків» проводжали на «велику службу» на початку літа на площі Незалежності, що в самому центрі міста. Аби не лише причетні, а й громада могла долучитися до атмосфери неповторного свята, яке не псував майже незмінний дощ. Понад десять тисяч професіоналів уже пішло звідси боронити український кордон.

А сьогодні ви всі – офіцери...

Костянтин КРИМСЬКИЙ

Здавалося, так буде повік. Але уже другий рік поспіль через буремні події в державі урочистості доводиться проводити в березні і на плацу альма-матер. Утім, на настрої молодих людей, які нарешті перегорнули надвагому сторінку свого життя, ці обставини впливали замало.

У березні 2016-го Академія дала Службі 273-ох випускників, 44 з них завершили навчання з відзнакою, а імена трьох занесено на Дошку пошани.

Відверта радість на обличчях новоспечених фахівців і численної «групи підтримки», попри усі складнощі, впевнено трималася на позначці «Щастя».

Проте, відкриваючи церемонію, генерал-полковник Віктор Назаренко, при-

родно, почав із сумного моменту, згадавши про 67 колег, які полягли у зоні АТО. Семеро з них вийшли зі стін Нацакадемії.

Серед почесних гостей свята – представники органів місцевої влади та ветерани. Чекали цього року на заході й на Петра Порошенка. На жаль, не склалося: не відпустили державні справи. Тому позицію Президента озвучив Голова Служби.

«Все буде так, як і належить бути в європейській країні. Ця війна для України буде завершена тільки тоді, коли нога останнього окупанта покине священну українську землю на Донбасі та в Криму. Але для цього ми маємо бути сильними й непохитними в своїй вірі», – процитував Верховного Головнокомандувача Віктор Назаренко.

Наприкінці свого виступу Голова подякував батькам за виховання справжніх патріотів України та побажав кожному лейтенанту стати генералом.

Вітав офіцерське поповнення відомства і заступник Глави Адміністрації Президента України Андрій Таранов. Він же вручив дипломи найуспішнішим та державні нагороди, яких удостоєно окремих захисників українських кордонів. Після отримання дипломів – найщиріші вітання від рідних та молодших товаришів. Обійми, посмішки, нестримні сльози відряди. Неофіційні, проте обов'язкові ритуали, пов'язані з прощанням із рідним навчальним закладом.

Те, що жадані лейтенантські зірки з'явилися на плечах на квартал раніше, їхніх дострокових власників не бентежить. Навпаки – після понад трьох років лекцій в аудиторіях та занять «у полі» хотілося якнайшвидше ступити на нову сходинку у службі.

Вони здобули різні спеціальності, проте головним призначенням кожного є охорона та захист рубежів України. І хоча багато хто бажав опинитися там, де найгарячіше,

ділянки, на яких проводиться АТО, у приписах поки що не значаться. Аби потрапити туди, потрібно ще багато чого навчитися. І скласти іспит на справжню зрілість далеко не у навчальних умовах.

Те, що на кордоні легше, ніж за партою не буде – не таємниця. Цьогорічні «товариші лейтенанти» встигли не лише двічі пройти Хрещатиком у парадному розрахунку, а й підсилити захист адмінмежі з Кримом. Ті ж, хто закінчив факультет підготовки керівних кадрів, прийшли «з військ» і знають, що відбувається на держрубежі й поготів.

Напевно, випускники-2016 більше ніколи не зможуть зібратися у такому ж складі. Як складеться їхня подальша доля, передбачити неможливо. Але як би не сталося, саме проведені у Хмельницькому курсантські роки є тим фундаментом, на якому можна побудувати справдешнє щастя – особисте та своєї країни!

■ цікавий підхід

Життя без погонів

Програму професійної адаптації військових після їхнього звільнення зі служби обговорили учасники семінару, що відбувся нещодавно у Києві за підтримки Офісу зв'язку НАТО в Україні. У заході, проведеному в рамках Трастового фонду Україна–НАТО, взяли участь і представники Державної прикордонної служби.

Своїм досвідом із українськими колегами поділилися фахівці Міністерства оборони Федеративної Республіки Німеччини, де вже багато років діють програми, які дозволяють колишнім військовослужбовцям успішно реалізувати себе у цивільному житті.

Ольга МІРОШНИЧЕНКО

Про те, наскільки актуальною для України є сьогодні ця проблема, зайвий раз говорити не варто. Адже наша держава і досі не вибудувала цілісної національної системи професійної реінтеграції своїх захисників. Тому, потрапивши у «чужий світ» з іншими вимогами, правилами та порядками, багато з них так і не можуть знайти свого місця.

– Вважаю, що для українських військовослужбовців потрібно робити набагато більше, адже вони живуть і працюють у надзвичайно складних умовах, практично щодня ризикуючи власним життям, – ділиться своїми думками Аташе з питань оборони Посольства ФРН в Україні полковник Крістіан Фархонде. – Навіть якщо зараз російська агресія в Донбасі перейшла у заморожену фазу, все одно вони несуть постійну службу 24 години на добу і 7 днів на тиждень, а тому повинні мати особливу мотивацію і повагу з боку населення.

Як розповів керівник Програми з питань Трастового фонду Україна–НАТО зі створення системи переходу з військової кар'єри на професійну цивільну Крістофер Штаудт, протягом останніх двадцяти років в Україні було багато спроб її запровадити. Однак результати діяльності структур, які раніше опікувалися цими питаннями, не дуже суттєві. «Маємо надію, що семінар – це перший крок у нових підходах до професійної адаптації для військових, які залишають службу», – наголосив посадовець.

ВОЯКИ ПОВИННІ БУТИ ВПЕВНЕНИМИ У СВОЄМУ МАЙБУТНЬОМУ

За словами представника Міністерства оборони ФРН Річарда Коха, із самого початку

свого існування Бундесвер переймався майбутнім персоналу і наполегливо працював у цьому напрямку. Тепер він має те, чим дійсно може пишатися одна з найкращих армій Альянсу – не лише новітнє озброєння та висококваліфікованих фахівців, а й заслужену повагу та довіру суспільства.

Під час семінару фахівці Мінборони ФРН детально розповіли, яких результатів вдалося досягти їхньому відомству. Сподіваємося, що деякі найважливіші моменти зацікавлять і читачів нашої газети.

БІЗНЕС VS БУНДЕСВЕР

Після переведення своєї армії на професійні рейки прагматичні німці замислилися над тим, як залучити до війська найкращих фахівців, обійшовши при цьому конкурентів з приватних корпорацій. Ні для кого не є таємницею, що великий бізнес також полює на «спеців», приваблюючи останніх гарною зарплатнею та соцпакетами. Тому з'явилася потреба у нових підходах, які б дозволили з одного боку вербувати хороших рекрутів, а з іншого – робити все можливе, аби новобранці якомога довше якісно служили та не відволікалися на соціальні й побутові проблеми.

Саме тому питання майбутньої профпереоорієнтації піднімаються у німецькому війську ще під час набору. Кандидатам уже на попередніх співбесідах презентують їхнє майбутнє у вигляді не лише дуже гідної зарплатні та різноманітних соціальних пільг, а й додаткових привабливих гарантій після закінчення служби. Загалом весь цей комплекс заходів носить просту назву «професійний розвиток військовослужбовців».

МАЙЖЕ ТИСЯЧНИЙ ШТАТ ТА 140-МІЛЬЙОННИЙ БЮДЖЕТ

Для підвищення привабливості Бундесверу як працедавця, у Мінборони ФРН створили спеціальний підрозділ – Службу з професійного розвитку. На неї по вертикалі замикаються 16 центрів з кар'єрного розвитку, а також 94 місцеві групи фахівців. Всього структура налічує 950 цивільних службовців від місцевого рівня до міністерства. Їхні підходи базуються на принципах добровільності учасників, їхньої незалежності від військової кар'єри та обов'язкового врахування індивідуальних потреб кожного вояка. Тож якщо останній висловив бажання розпочати підготовку, з ним проводять співбесіду та складають індивідуальний план. Відповідні програми передбачають отримання додаткових спеціальностей як наприкінці, так і після завершення служби. Окремі з них створено спеціально для тих, хто отримав поранення під час несення служби. Щороку на ці цілі з бюджету виділяється понад 140 мільйонів євро. І це без урахування заробітної платні співробітників та усіх обов'язкових виплат звільненим військовим.

«ДО» І «ПІСЛЯ»

Військовий може поліпшувати свій цивільний професійний рівень вже під час служби. Це можуть бути вихідні, відпустка або просто вільний час. За рік у Німеччині такою програмою користується понад 30 тисяч осіб. Служба Бундесверу з професійного розвитку (BFD) організовує спільно з цивільними навчальними закладами безкоштовні тренінги та семінари. Як правило, військові відвідують курси іноземних мов чи комп'ютерні, семінари з риторики або, до прикладу, на отримання «прав» на керування технікою.

Після завершення служби чи безпосередньо перед звільненням військовослужбовець також може набути необхідну освіту. Її надають професійні школи Бундесверу, котрі спеціально адаптовані до потреб військовослужбовців, та цивільні навчальні установи, з якими є відповідні домовленості. Ці курси платні. Пройшовши їх, військовий може, скажімо, отримати свідоцтво про середню освіту, кваліфікацію вихователя або пройти підготовку для вступу у виш. Вартість навчання вираховується із суми, на яку має право військовий для професійного розвитку.

ВНУТРІШНІЙ РИНОК ПРАЦІ

У Бундесвері поширено практику залучення військових, які закінчують службу, до роботи у якості працівників цивільної адміністрації з питань оборони. Крім цього, контрактники з терміном служби від 12 років, які бажають працювати на державній службі, можуть подати заявку на отримання спеціальної довідки про допуск, яка дає їм спрощений доступ до так званих «зарезервованих посад» у системі державної служби.

П'ЯТЬ РОКІВ ДОДАТКОВИХ ГАРАНТІЙ

Мабуть небагато українських військових знають, які додаткові фінансові гарантії отримують їхні німецькі колеги після завершення терміну контракту. Так от, якщо людина прослужила за контрактом не менше чотирьох років, вона має право на так звані перехідні виплати – тобто продовжує отримувати щомісячну зарплатню. Її розмір та тривалість залежить від вислуги. Якщо контракт тривав, приміром, від 4-ох до 5-ти років, ці виплати вона отримує протягом року. Від 5-ти до 6-ти – півтора року. Якщо ж вислуга складає 12 років і більше, додаткові гроші звільнений військовий може отримувати аж 5 років. Сума виплат складає 75 відсотків від розміру останньої зарплати під час служби. Проте, якщо людина при цьому набуває освіту – сума зростає до 100 відсотків. Слід зазначити, що це – гарантовані гроші, які можна отримувати і після працевлаштування, за винятком державної служби. До речі, залежно від вислуги, умов служби і деяких інших параметрів, рядовий солдат Бундесверу отримує від 1200 до 2500 євро на місяць. Утримання офіцера – від 4000 євро. Крім того, усім їм повертають доволі значну суму податків.

Таким чином, у Німеччині гарантують своїм співробітникам безболісний перехід до цивільного життя і дають можливість адаптуватися в ньому. І це зовсім не марнотратство, як можна було б подумати. Адже право на спеціальну пенсію в ФРН мають лише професійні військові. І виходять на неї залежно від посади – у середньому в 55–65 років.

Що ж стосується тих, хто служить за контрактом, то після його завершення вони повинні мати можливість інтегруватися у суспільство і працювати до досягнення пенсійного віку (у Німеччині його нещодавно підвищили до 67 років).

■ народна підтримка

Флешмоб на честь героїв

Службові будні краматорських прикордонників спокійними не бувають – поставлені перед ними завдання в зоні АТО доводиться виконувати в напруженій бойовій обстановці. Тож і користуються вони неабиякою шаную у місцевого, патріотично налаштованого населення. Особливо серед школярів міста, що стало по суті прифронтовим.

Дмитро ЯРОВИЙ

Наприкінці минулого тижня вартових рубежів відвідали учні та вчителі Краматорської загальноосвітньої школи №1. Під час щирої, по-справжньому теплої зустрічі гості продемонстрували захисникам свій вокальний та хореографічний хист і провели історичні паралелі між минулим та сучасністю рідного краю.

Присутні на патріотичному уроці війни також з інтересом переглянули привезені учнями короткометражні фільми про мужність і відвагу співвітчизників, які нині зі зброєю в руках боронять територіальну цілісність країни. А по закінченні концертної програми школярі провели для «зелених кашкетів» патріотичний флешмоб.

■ цікаво

Гроші люблять красу

Національний банк України 11 квітня вводить в обіг оновлену банкноту номіналом 500 гривень зразка 2015 року. Це робиться для поліпшення готівкового обігу в країні в межах планового випуску на заміну зношених, пошкоджених і вилучених з обігу купюр.

Олена ТАЩИЛНА

Як відомо, оновлення попереднього ряду грошових знаків національної валюти почалося з банкноти номіналом 100 гривень зразка 2014 року, введеної для розрахунків з 9 березня. Нові банкноти номіналом 100 гривень функціонуватимуть в

– Такі зустрічі необхідно проводити якомога частіше, – говорить вчителька Наталя Карачор, – наші учні мають засвоїти для себе головну істину: захисники державних рубежів – це наші герої. Дуже хочеться, щоб вони живими повернулися до рідних домів, де на них чекають найрідніші люди, – підсумувала вчителька.

Порадували своїх гостей і самі «зелені кашкети». Спочатку було продемонстровано майстерне володіння холодною зброєю та ефектне фашер-шоу. Не приховуючи своєї зацікавленості, школярі ознайомилися зі зразками зброї та техніки, з якою бійці несуть службу в зоні АТО.

Від імені персоналу Краматорського загону полковник Анатолій Коцюмба щиро подякував школярам і педагогічному колективу школи за організоване свято і висловив надію, що юні краматорчани зростатимуть патріотами своєї країни й надалі. ■

обігу разом із купюрами зразка 1996 і 2005 років.

Крім того, необхідно зазначити, що оновлену банкноту номіналом 100 гривень розглядають у Міжнародному конкурсі паперових грошей, який проводиться з метою визначення найпривабливішого дизайну грошових знаків. Участь у цих змаганнях беруть банкноти з усього світу, що були введені в обіг торік. Оголошення переможців має відбутися у квітні цього року. ■

■ футбол

Гартуючи характер

Нещодавно між командами Маріупольського загону Морської охорони та Донецького прикордонного загону відбувся футбольний поєдинок. Товариський матч зіграли на полі для міні-футболу в Приморському районі міста металургів.

Світлана САВЧУК

Скажемо одразу: погода не дуже сприяла поєдинку і зустріла футболістів та уболівальників зовсім не теплом. Однак, як то кажуть, матч мав відбутися за будь-яких обставин, тож холод не завадив спортсменам показати себе, а фанатам гаряче вболівати за своїх улюбленців.

Першими відкрили рахунок футболісти Донецького загону. Однак моряки не розгубились і швидко відігралися. Слід віддати належне гравцям – тактика обох команд мала атакуючий характер, тому голкіперам доводилося проявляти у «рамці» чудеса майстерності. Аби не пропустити гол, вони мусили бути максимально пильними. «Тримати руку на пульсі!» – вигукували гравці то однієї, то іншої команди, підбадьорюючи один одного.

Така динаміка гри була до вподоби і фанатам. Вони палко вболівали за свої команди, завзято підтримуючи кожну атаку. Терези рахунку схилилися по черзі то в один, то в інший бік. Матч закінчився з нічиїм рахунком – 6:6. Тому було призначено серію пенальті, в якій перемогу здобули моряки.

Після поєдинку «по гарячих слідах» матч прокоментував перший заступник

начальника Донецького загону полковник Олександр Іванов.

– Підтримувати відмінну фізичну форму для прикордонників є пріоритетом, і тому подібні матчі проводитимуться щотижня. Гартувати витримку, дух і, зрештою, отримати жадану перемогу чи зазнати фіаско – це все допомагає охоронцям кордону не зупинитися на здобутому, а рухатися до нових вершин, – наголосив він, підбиваючи підсумки футбольного двобою. ■

■ від щирого серця!

Персонал Азово-Чорноморського регіонального управління, колеги, друзі та сім'я вітають підполковника АЛЕКСАНДРОВА-СЬКОГО Максима Васильовича з Днем народження!

Бажаємо здоров'я, благополуччя, міцності духу та чергових досягнень!

Персонал Чернігівського прикордонного загону щиро та сердечно вітає з

■ зірки на погоні

від 2 березня 2016 року №153-ос
ПРИСВОЇТИ ЧЕРГОВЕ
ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ
ДОСТРОКОВО:

по Південному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

полковник медичної служби
підполковнику медичної служби КАЛЬ-
ЧУК Оксані Віталіївні

по Північному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

майор
капітану ЗАБЛОЦЬКІЙ Інні Степа-
нівні

від 11 березня 2016 року №175-ос
по Окремому відділу власної безпеки
Державної прикордонної служби України

Днем народження підполковника Миколу РОМАНЧУКА, капітана Юрія БІЛОВА та старшого лейтенанта Володимира ДВА-РАКОВСЬКОГО і бажають їм всього найкращого!

Хай квітнуть дні яскравим цвітом
І будуть в них сердечність і тепло.
Щоб у житті було чому радіти,
А смутку у душі ніколи не було!

підполковник
майору РЯБЕНЬКОМУ Роману Федо-
ровичу

по Окремому відділу внутрішньої безпеки
по Південному регіональному управлінню
Державної прикордонної служби України

майор
капітану ПОВАРУ Василю Петровичу

від 14 березня 2016 року №191-ос
підполковник

по Західному регіональному управлінню
Державної прикордонної служби України

майору ФЕДОРОВІЙ Лесі Василівні
по Східному регіональному управлінню
Державної прикордонної служби України

майору КРАМАНУ Андрію Андрійови-
вичу

Управління
кадрового забезпечення АДПСУ

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Володимир ПАТОЛА

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»

Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 946332
Наклад: 5760 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися
у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства
Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
власних назв та інших відомостей несуть автори
публікацій, а рекламної інформації – рекламода-
вець. Редакція не листується з читачами. Редакція
може не поділяти точку зору автора. Рукописи не
повертаються і не рецензуються. Редакція залишає
за собою право редагувати матеріали. При вико-
ристанні наших публікацій посилання на газету
обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net